

บทที่ 4

วิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการ อนุมัติ อนุญาต การรับรองเอกสาร ผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

จากการได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และ บทที่ 3 ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับการอนุมัติ การอนุญาต และการรับรองเอกสาร ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยนั้นมีการนำเทคโนโลยีในเรื่องของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งานอย่างแพร่หลาย แต่ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในประเด็นที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต และการรับรองเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว ทันสมัย ลดขั้นตอนและนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้งาน จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการอนุมัติ การอนุญาต และการรับรองเอกสาร ผ่านลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ประเด็นเกี่ยวกับการอนุมัติเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาการอนุมัติเอกสารนั้น ต้องวิเคราะห์ประเด็นความเป็นไปได้ในการรับเอกสารไว้พิจารณาเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการพิจารณาเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ยื่นเอกสารต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ต้องรับรองเอกสารอย่างไร และ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะอนุมัติให้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับประเภทของงาน และวิธีการ

เมื่อวิเคราะห์ในประเด็นปัญหาการอนุมัติเอกสารพบว่า ไม่มีกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้สามารถพิจารณาอนุมัติเอกสาร หรือพิจารณาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งโดยปกตินั้นการจะกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการเรื่องอะไร จะต้องมีการตราขึ้นมาเป็นประกาศ คำสั่ง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้อำนาจไว้ จากประเด็นปัญหาข้างต้นนั้น เมื่อดูจากพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในมาตราที่ 35 วรรคแรก ได้วางหลักไว้แล้วว่าหน่วยงานของรัฐสามารถออกประกาศ หรือ ออกระเบียบเพื่อให้อำนาจแก่ตนเองในการ

พิจารณาเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยให้ยึดพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549 เป็นหลัก จากนั้น ตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับรองลายมือชื่อเอาไว้ว่าหากประชาชนผู้มาขอรับบริการมีความประสงค์ที่จะยื่นเอกสารคำขอใดผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ก็สามารถทำได้โดยให้กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับรองลายมือชื่อของตนตามวิธีการที่ กฎหมายกำหนด

จากประเด็นการอนุมัติเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่น โดยใช้การขออนุมัติเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเป็นกรณีตัวอย่าง ซึ่งวิธีการนี้ สามารถดำเนินการผ่านวิธีการอิเล็กทรอนิกส์เปรียบเทียบกับระบบเดิมที่ใช้การเสนอขออนุมัติไปราชการ โดยการใช้กระดาษ ได้อย่างไรนั้นสามารถศึกษาวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบการขออนุมัติเดินทางไปราชการของ พนักงานส่วนท้องถิ่นระบบเดิม และระบบอิเล็กทรอนิกส์

การขออนุมัติเดินทางไปราชการของพนักงานส่วนท้องถิ่น	
วิธีการแบบเดิม (แบบกระดาษ)	วิธีการผ่านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
1. ผู้ประสงค์เดินทางไปราชการทำบันทึกเพื่อขออนุมัติผู้บริหารท้องถิ่น	1. ผู้ประสงค์เดินทางกรอกข้อมูลผ่านแบบฟอร์มที่หน่วยงานจัดทำไว้รองรับ (ระบุตัวตนโดย Username และ Password หรือ Email ของผู้ประสงค์เดินทาง) (มาตรา 9 แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)
2. เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ (โดยแนบเอกสารประกอบเช่น รายละเอียดสถานที่อบรม หัวข้อการอบรม และ อื่น ๆ)	2. นำส่งแบบฟอร์มบันทึกขออนุมัติเดินทางไปราชการ เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ โดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ Email, ระบบขออนุมัติเดินทางไปราชการออนไลน์ขององค์กร โดยให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ ลงนามผ่านวิธีการ เข้ารหัส PKI (มาตรา 26 แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) หรือการเซ็นลายเซ็นอนุมัติ โดยใช้ปากกา Stylus

การขออนุมัติเดินทางไปราชการของพนักงานส่วนท้องถิ่น	
วิธีการแบบเดิม (แบบกระดาษ)	วิธีการผ่านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
3. เดินทางไปราชการ (ทตรงจ่ายเงินไปก่อน, ทำสัญญาขี้มเงิน)	3. เดินทางไปราชการ (ทตรงจ่ายไปก่อน หากจ่ายด้วยวิธีการโอนเงินหรือใช้ QR CODE จ่ายเงิน ให้เก็บสลิป การจ่ายเงินไว้เป็นหลักฐาน) หากต้องทำสัญญาขี้มเงินก็ลงนามในสัญญาผ่านระบบของหน่วยงาน โดยการลงเซ็นลายเซ็นอนุมัติ โดยใช้ปากกา Stylus หรือใช้รูปภาพลายเซ็นของตัวเองเพื่อยืนยันตน (มาตรา 9 แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)
4. รวบรวมเอกสาร เขียนรายงานการเดินทางค่าเบิกจ่าย / ส่งใช้เงินขี้ม	4. แสกนเอกสารทั้งหมดลงในอีเมล หรือ ถ่ายด้วยมือถือของตน แนบเอกสารเข้าสู่ ระบบขออนุมัติเดินทางไปราชการออนไลน์ ของหน่วยงาน หรือ ส่งผ่านทาง Email
5. กองคลังตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	5. นำส่งเอกสารทั้งหมดส่งให้กองคลังตรวจสอบผ่านทาง ระบบขออนุมัติเดินทางไปราชการออนไลน์ ของหน่วยงาน หรือส่งผ่านทาง Email
6. เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงิน	6. เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงิน โดยให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ ลงนามผ่านวิธีการ เข้ามหัส PKI (มาตรา 26 แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) หรือการลงลายมือชื่ออนุมัติ โดยใช้ปากกา Stylus
7. จ่ายเงินค่าเดินทางเบี่ยเลี้ยงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ผู้เดินทาง	7. โอนจ่ายเงินค่าเดินทางเบี่ยเลี้ยงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่ผู้เดินทางผ่านทาง Internet Banking
8. กองคลังเก็บเอกสารเข้าแฟ้ม เพื่อเตรียมนำมาตรวจสอบเมื่อสิ้นปีงบประมาณ (โดยเมื่อครบ 5 ปี หลังจากมีการตรวจสอบการปิดบัญชีของ สดง.แล้ว สามารถทำลายทิ้งได้)	8. กองคลังเก็บเอกสารเป็น โดยทำดัชนีแยก ปี/เดือน/วัน และหมวดหมู่ค่าใช้จ่ายเอาไว้ เพื่อง่ายต่อการค้นหาเมื่อสิ้นปีงบประมาณ (เอกสารมีขนาดเล็กเก็บไว้ตรวจสอบเกินกว่า 10 ปี ก็สามารถเก็บได้)

จากประเด็นตารางข้างต้นทำให้ทราบได้ว่า หากนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้สามารถประหยัดได้ทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร ระยะเวลาในการนำเสนอเอกสาร และการจัดเก็บเอกสารที่ทำให้ค้นหาได้ง่าย จะดีขึ้นมาตรวจสอบเมื่อไหร่ก็ได้โดยไฟล์ไม่มีความเสียหาย

เมื่อวิเคราะห์ประเด็นของการตรวจสอบเอกสารในระบบเก่าพบว่า เป็นไปได้ยาก และก่อให้เกิดความยุ่งยากในการติดตามเอกสารหรือสถานะของคำขอบริการ โดยประชาชนผู้มาขอรับบริการต้องหาทางติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับพิจารณาโดยตรงเองทำให้เกิดความเสี่ยงในการเรียกร้องผลประโยชน์จากใบอนุญาต หรือ ใบรับรองเอกสารของทางราชการ เสี่ยงทำให้เกิดการทุจริตเกิดขึ้น โดยในชั้นตอนนี้มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้วางหลักไว้แล้วให้หน่วยงานจัดทำแนวทางการสื่อสารระหว่างกันสองทาง กล่าวคือ เมื่อผู้ส่งเอกสารแสดงเจตนาในการส่งเอกสาร ทางผู้รับจะต้องมีการตอบกลับไม่ว่าจะเป็นระบบตอบรับอัตโนมัติหรือ เป็นการแจ้งผ่านเจ้าหน้าที่ว่าได้รับเอกสารแล้วเพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลการรับส่งเอกสาร และการลงเวลารับเอกสาร (Timestamp) ซึ่งหน่วยงานท้องถิ่นสามารถสร้างระบบขึ้นมาเพื่อแจ้งความคืบหน้าของคำขอ ของผู้ขอรับบริการว่าอยู่ในขั้นตอนไหนแล้ว

ภาพประกอบที่ 4.1 ตัวอย่างของระบบ Traffic Fondue ของกรุงเทพมหานครฯ

จากภาพตัวอย่างของระบบ Traffic Fondue ของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นถึงการแสดงความคืบหน้าของการยื่นเสนอคำร้องขอ ว่าอยู่ในขั้นตอนไหน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ โดยการกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นของแต่ละที่นั้น ๆ

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของสาธารณรัฐอินเดียการอนุมัติให้ใช้เอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ค.ศ. 2000 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยที่รองรับลายมือชื่อดิจิทัลในระบบการเข้ารหัสแบบอสมมาตร ซึ่งในปัจจุบันสาธารณรัฐอินเดียถือว่า ลายมือชื่อดิจิทัลถูกยอมรับเทียบเท่ากับลายมือชื่อที่ถูกเขียนด้วยมือ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกลายมือชื่อด้วยวิธีการแบบดิจิทัลนั้น ก็ได้รับการยอมรับเทียบเท่ากับเอกสารกระดาษด้วยเช่นกัน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมีรากฐานมาจากกฎหมายต้นแบบสำหรับ E-commerce ที่จัดทำโดยคณะกรรมการกฎหมาย การค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on International Trade Law หรือ UNCITRAL) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้ดำเนินการตามกรอบของ UNCITRAL ซึ่งวางหลักแนวคิดหากต้องพิจารณาอนุมัติให้มีการเปลี่ยนการใช้งานเอกสารในรูปแบบเดิมไปใช้เอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- 1) การยอมรับผลทางกฎหมายของข้อมูล (Data Message)
- 2) การลงลายมือชื่อ
- 3) ความเป็นต้นฉบับ
- 4) การรับฟังพยานหลักฐาน และคุณภาพของพยานหลักฐานของข้อมูล (Data Message)
- 5) การเก็บรักษาข้อมูล (Data Message)
- 6) กระบวนการทำ และการทำให้ถูกต้องตามกฎหมายของนิติกรรมสัญญา
- 7) การยอมรับข้อมูล (Data Message) ของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง
- 8) คุณสมบัติของข้อมูล (Data Message)
- 9) การยอมรับในสิ่งที่ได้รับมา และ
- 10) เวลา และการส่ง การรับข้อความ

สรุป จากประเด็นวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการอนุมัติเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงเห็นควรมีข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐสะดวกตรวจสอบได้ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ประเด็นเกี่ยวกับการอนุญาตเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาการอนุญาตเอกสารนั้น เห็นได้ว่าตามกฎหมายหลายฉบับ ได้แก่ มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้นิยามคำว่า อนุญาตไว้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง โดยมีผลผูกพัน โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิของผู้ได้รับการอนุญาต ฉะนั้นการลงลายมือชื่อแบบเดิมจึงมีความขัดแย้งกับระเบียบกฎหมายหลายฉบับ โดยให้ความสำคัญกับผู้มีอำนาจในการทำคำสั่งอนุญาต หรือ การตั้งคำสั่งเพื่อมอบอำนาจให้แก่บุคคลผู้นั้นในการมีอำนาจในการทำการ อนุญาตในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นเมื่อมีเอกสารการอนุญาต โดยหากมีกรณีพิพาทกันเกิดขึ้นนั้นเป็นภาระการพิสูจน์ของหน่วยงาน ถึงการใช้อำนาจ ตามระเบียบวิธีทางกฎหมายมหาชนหรือไม่ มีอำนาจหรือไม่ เป็นการบริการสาธารณะหรือไม่ ซึ่งในทางเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นั้น มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้วางหลักเอาไว้ ให้ผู้มีอำนาจสามารถนำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มาพิจารณาได้ ในกรณีการนำเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ยืนยันทางกฎหมายนั้น ก็ให้นำ มาตรา 11 แห่งกฎหมายเดียวกัน มาใช้บังคับ โดยให้หน่วยงานกำหนดวางแผนนโยบายการรักษาความปลอดภัยของการเข้าถึงระบบเน็ตเวิร์คของตนเอง

ปัญหาการอนุญาตเอกสารคือ การไม่มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินการในกรณีหลักฐานเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ออกโดยภาครัฐ ต้องใช้ยืนยันหรือใช้เป็นหลักฐานหากมีกรณีพิพาทบนศาล ซึ่งจากประเด็นข้างต้นนั้นสามารถตอบ โจทย์ปัญหาได้ด้วยวิธีการตามมาตรา 7 และ มาตรา 11 โดยภาระในการพิสูจน์ถึงใบอนุญาตที่ออกโดยหน่วยงานมีความน่าเชื่อถือหรือความเชื่อมั่นได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับแผนนโยบายในการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล และนโยบายป้องกันการเจาะทำลายระบบจากบุคคลภายนอก (Cyber Security) ซึ่งแนวทางการวางระบบป้องกันนั้น มีหน่วยงานกลางที่จะคอยให้คำแนะนำได้ คือ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) ซึ่งหนึ่งในวิธีการป้องกันการเข้าถึงของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นความลับนั้น ใช้ระบบมาตรฐาน PKI เป็นเครื่องมือในการเข้ารหัสของข้อมูล ข้อดีของระบบนี้คือการยืนยันตัวตนสองทาง กล่าวคือ ระบบ PKI นั้นจะเป็นการถือกุญแจเข้ารหัสสองดอก ซึ่งเป็นชุดภาษาตัวอักษร โดยไม่มีความเชื่อมโยงกัน 15 ตัวอักษรขึ้นไป โดย รหัสที่ 1 จะอยู่ภายนอกระบบ (สามารถแสดงได้บนระบบเว็บไซต์ของหน่วยงาน) โดยสามารถเข้าถึงหรือตรวจสอบได้ว่า รหัสอักษร 15 หลักนั้นเชื่อมโยงกับลายมือชื่อของบุคคลใดตำแหน่งอะไร และหากมีการร้องขอการตรวจสอบว่า รหัส 15 หลักนี้ เป็นการลงลายมือชื่อโดยผู้บริหารคนนั้นจริงหรือไม่ จึงต้องเรียกหา กุญแจดอกที่ 2 (Private Key) ซึ่งจะเป็นรหัสที่อยู่ในระบบภายในขององค์กร (Internal

Security) ไม่มีการเชื่อมโยงต่อระบบเน็ตเวิร์กภายนอกองค์กร เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันว่าตรงกันหรือไม่ และมีการยืนยันการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ โดยจะต้องบันทึก วันเดือนปีและเวลาหน่วยเป็นวินาทีลงไป (Time Stamp) ของการลงลายมือชื่อแต่ละครั้งเอาไว้ หากมีการเปลี่ยนแปลงอะไรจะสามารถรู้ได้ในทันที ด้วยเหตุนี้ เทคโนโลยีในการพิสูจน์ลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ก้าวหน้าไปมาก จึงสามารถวางใจได้ถึงกรณีพิพาทกัน หรือจะทำการปลอมแปลงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยยาก ในกรณีของการขออนุญาตเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น สามารถนำกระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารมาเป็นตัวอย่างได้โดยเปรียบเทียบวิธีการแบบเดิม และวิธีการนำเทคโนโลยีลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้คือ

จากประเด็นการอนุญาตเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่นโดยใช้การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ของผู้มาขอรับบริการเป็นกรณีตัวอย่าง ซึ่งวิธีการนี้ สามารถดำเนินการผ่านวิธีการอิเล็กทรอนิกส์เปรียบเทียบกับระบบเดิมที่ใช้การเสนอขออนุญาตก่อสร้างอาคาร โดยการใส่กระดาษและเอกสารแนบ ได้อย่างไรนั้นสามารถศึกษาวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบวิธีการแบบเดิม และวิธีการนำเทคโนโลยีลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	
การขออนุญาตก่อสร้างอาคารแบบเดิม	การขออนุญาตก่อสร้างอาคารผ่านทางธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
1. กรอกแบบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ ข.1)	1. ประชาชนผู้มาขอรับบริการ ดาวน์โหลดเอกสารแบบ ข.1 บนหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน พร้อมกรอกเอกสาร พร้อมลงลายมือชื่อของตน โดยวิธีนำรูปลายเซ็นของตน มาวางไว้พร้อมเขียนชื่อนามสกุล หรือใช้ปากกา Stylus ลงลายมือชื่อของตนเองเพื่อรับรองเอกสาร (มาตรา 9)
2. เตรียมแบบแปลน 3 ชุด โดยสั่งปริ้นมาในขนาด 3A เพื่อให้ช่างท้องถิ่น ตรวจสอบแบบแปลน	2. ปริ้นเอกสารแบบแปลน เป็นไฟล์ PDF พร้อมแนบเอกสารส่งทางระบบ ระบบขออนุญาตก่อสร้างอาคารผ่านออนไลน์ ที่หน่วยงานราชการ

การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	
การขออนุญาตก่อสร้างอาคารแบบเดิม	การขออนุญาตก่อสร้างอาคารผ่านทางธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
	จัดทำขึ้น โดยลงลายมือชื่อ (โดยวิธี นำรูปลายมือชื่อของตน มาแปะ พร้อมเขียนชื่อนามสกุล หรือใช้ปากกา Stylus ลงลายมือชื่อของตนเองเพื่อรับรองเอกสาร (มาตรา 9))
3.เตรียมสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชนตัวจริง สำเนาโฉนดที่ดิน (พร้อมรับรองเอกสารทุกฉบับ)	3. สแกนสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดลงบนคอมพิวเตอร์ หรือ ไอแพดของตน พร้อมทั้งรับรองลายมือชื่อ (โดยวิธี นำรูปลายเซ็นของตน มาแปะ พร้อมเขียนชื่อนามสกุล หรือใช้ปากกา Stylus ลงลายมือชื่อของตนเองเพื่อรับรองเอกสาร (มาตรา 9))
4.*กรณีที่ดินกับเจ้าของอาคารคนละคนกัน จะต้องมีหนังสือยินยอมให้ปลูกสร้างในที่ดิน	4. กรณีต้องขอหนังสือมอบอำนาจส่งเอกสารให้ผู้มีอำนาจลงนามในเอกสารมอบอำนาจให้พร้อมลงลายมือชื่อผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์จากนั้นส่งให้ตนเอง ลงลายมือชื่อรับรองอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำส่งเข้าระบบ
5.*กรณีมีการก่อสร้างชิดแนวเขตที่ดินจะต้องมีหนังสือยินยอมให้ชิดแนวเขตที่ดินในทุกด้านที่มีการชิด	5. ดำเนินการเช่นเดียวกันกับข้อลำดับข้างต้น
6.เอกสารรายการคำนวณพร้อมหนังสือรับรองกรณี - พื้นที่พักเกิน 150 ตร.ม. ต้องมีสถาปนิกรับรอง - หรือกรณีห้องแถวหรืออาคารเปิดสาธารณะ จะต้องมียกสารของวิศวกรรับรอง	6. ดำเนินการเช่นเดียวกันกับข้อลำดับข้างต้น
7.ส่งเอกสารให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจรับเอกสาร	7. นำส่งเอกสารเข้าระบบที่หน่วยงานจัดทำรองรับไว้ให้

การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	
การขออนุญาตก่อสร้างอาคารแบบเดิม	การขออนุญาตก่อสร้างอาคารผ่านทางธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
8.เจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบอำนาจให้กองช่าง ลงตรวจสอบพื้นที่ ที่ขออนุญาตก่อสร้างว่ามีการก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในเขตที่หรือทางสาธารณะหรือไม่ หรือ เป็นที่ดินที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล หรือ อบต.ที่มีอำนาจในท้องที่หรือไม่	8. เจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบอำนาจให้กองช่าง ลงตรวจสอบพื้นที่ ที่ขออนุญาตก่อสร้างว่ามีการก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในเขตที่หรือทางสาธารณะหรือไม่ หรือ เป็นที่ดินที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล หรือ อบต.ที่มีอำนาจในท้องที่หรือไม่
9. จากนั้นรอ การติดต่อกลับจากเจ้าหน้าที่ เพื่อเรียกให้มาชำระค่าธรรมเนียมโดยชำระเงินสด เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำส่งเงินเข้าตู้เซฟ ของ องค์กร	9. จากนั้นรอการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ ผ่านทาง (โทรศัพท์, Email, LINE หรือช่องทางอื่น ๆ) โดยเจ้าหน้าที่ส่งภาพ QR CODE ชำระเงินค่าธรรมเนียม โดยเป็นบัญชีของหน่วยงานราชการ โดยหากชำระแล้วให้ส่งหลักฐานการชำระเงินส่งคืนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันผล
10. ระยะเวลาการทั้งสิ้นมีกำหนดระยะเวลา 45 วัน และหากดำเนินการไม่แล้วเสร็จเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถขอขยายเวลาออกไปได้อีก 45 วัน รวมทั้งสิ้น 90 วัน	10. ระยะเวลาการทั้งสิ้นมีกำหนดระยะเวลา 45 วัน และหากดำเนินการไม่แล้วเสร็จเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถขอขยายเวลาออกไปได้อีก 45 วัน รวมทั้งสิ้น 90 วัน (โดยอาจจะเร็วกว่านั้น เนื่องจากหน่วยงานต้องจัดทำระบบเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ได้ว่า ระยะเวลาการคำร้องที่ขออนุญาตไปนั้น ตอนนี้อยู่ในขั้นตอนใด)

จากการประเมินข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบว่าข้อดีของการใช้เอกสารแบบ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น มีผลดีมากกว่าผลเสีย ด้วยเหตุผลของการที่มีกฎหมายเข้ามารองรับ กล่าวคือ กฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ระบุวิธีการและกระบวนการในการพิสูจน์ตัวตนของเอกสารดิจิทัล และผู้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้อย่างครบถ้วน ทำให้กระบวนการของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และ

จากตัวอย่างทำให้ทราบว่า ปัญหาเรื่อง การอนุญาตเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถดำเนินการให้ถูกต้องได้ อีกทั้งยังมีกฎหมายรองรับอย่างเหมาะสม ทั้งยังเกิดผลดีในเรื่องของการยื่นเอกสารไม่จำเป็นต้องใช้วิธียื่นเอกสารแบบเดิมเป็นวิธีเดียว แต่ยังมีทางเลือกในการยื่นเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเข้ามา ช่วยลดปัญหาการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้มาขอรับบริการ ซึ่งสร้างความเสี่ยงในการเรียกรับผลประโยชน์จากการอนุญาตนั้น เนื่องจากระบบเดิมเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเอกสาร มีการปฏิสัมพันธ์ผู้มาขอรับบริการ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทางโทรศัพท์ ทำให้เกิดความเสี่ยงในการเรียกรับผลประโยชน์ หรือค่าออกใบอนุญาตเอกสารต่าง ๆ เกิดการทุจริตทำให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย ปัญหาเหล่านี้จะหมดไปถ้าใช้การทำธุรกรรมผ่านอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจาก ระบบเทคโนโลยีนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยกระบวนการทำงานหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้บุคคลภายนอกทราบ ซึ่งยากต่อการแสวงหาผลประโยชน์จากการอนุญาตนั้น อีกทั้งยังจะตอบประเด็นที่เหลือ ดังนี้

ประเด็นเรื่องใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองแบบเก่าใช้วิธีเก็บแบบ เพิ่มเอกสาร (Hard copy) แต่เมื่อผ่านไปเกินกว่า 5 ปีจะยากมากในการสืบค้น แต่ถ้าเก็บเอกสารไว้เป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ จะที่สืบปีเอกสารก็ยังสามารถทำดัชนีเอกสารให้สืบค้นได้ง่าย ๆ อีกด้วย จากประเด็นดังกล่าว เมื่อนำวิธีการอนุญาตเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ทำให้อายุของเอกสารยาวนานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเอกสารเก็บเป็นไฟล์เอกสารสกุลต่างๆ อาทิ (Doc, Text, PDF) และมีขนาดไฟล์ที่เล็กมาก ทำให้ไม่เปลืองทรัพยากรของเนื้อที่ในการเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ฉะนั้นหลักฐานทางเอกสารจึงสามารถเก็บไว้ได้เกินสิบปี โดยหยิบมาใช้อ้างอิงได้ตลอดเวลา

ประเด็นเรื่องการขาดแนวทางในการเข้ารหัสเอกสาร และวิธีการเก็บข้อมูลให้เป็นความลับ ทำให้เจ้าหน้าที่โดยทั่วไปเข้าใจผิดว่าเอกสารที่สร้างขึ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกปลอมแปลงได้โดยง่าย จากประเด็นดังกล่าวนี้ เนื่องจากเทคโนโลยี PKI คือวิธีการ ระบุลายมือชื่อ ทางอิเล็กทรอนิกส์แบบนำเชื่อถือ กล่าวคือ จะใช้วิธีการเก็บกุญแจ 2 กุญแจ กุญแจที่ 1 จะเป็นการแสดงรหัสตัวอักษรสิบห้าหลัก โดยจะยึดโยงกับเจ้าของลายมือชื่อดิจิทัล และแสดงไว้อยู่บนหน้าเว็บของหน่วยงาน ส่วนกุญแจที่ 2 จะเป็นตัวเลขรหัสสิบห้าหลักเช่นเดียวกัน แต่จะไม่เหมือนกัน แต่มีความเชื่อมโยงกันซึ่งจะใช้ ระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อดิจิทัลคนเดียวกัน แต่กุญแจคอกที่สองนี้ จะถูกเก็บไว้ในระบบ ที่ไม่มีการ เชื่อมโยงระบบเน็ตเวิร์กภายนอก เพื่อป้องกันการเจาะทำลายข้อมูลจากผู้ไม่ประสงค์ พร้อมทุกครั้งที่มีการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ จะมีการลงเวลาและวันที่เอาไว้เสมอ เพื่อใช้อ้างอิง ถึงกระบวนการขัดจังหวะ (Interrupt) ของข้อมูลและในการเข้าถึงข้อมูล จำเป็นต้องใช้กุญแจทั้งสองคอก ที่มีความเชื่อมโยง

กันในตัวอักษร เพื่อที่จะเข้าถึงข้อมูลของผู้เป็นเจ้าของกุญแจทั้งสอง จากคำกล่าวข้างต้น ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการเข้ารหัสสองชั้น ซึ่งสร้างความน่าเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง

ประเด็นเรื่องเอกสารแบบเดิมยุ่งยากในการเชื่อมโยงหรือแบ่งปันต่อส่วนราชการอื่น ๆ จากประเด็นดังกล่าวนี้ เมื่อผู้มาขอรับบริการ ต้องเตรียมเอกสารมาในปริมาณที่มาก เมื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเอกสารแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องทำการสำเนาเอกสารไว้หนึ่งชุด โดยเก็บเข้าแฟ้มเอกสาร ไว้เพื่อในกรณี มีข้อพิพาทในเรื่องของการอนุญาตเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ ต้องทำคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมแนบเหตุผล ของการใช้ดุลพินิจนั้น แจกแก่ผู้มาขอรับบริการไปถึงเหตุของการไม่อนุญาตได้ พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้มาขอรับบริการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงาน ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ระดับจังหวัดต่อไป ทำให้เห็นได้ว่าการยื่นเอกสารแต่ละครั้งมีปริมาณของกระดาษใช้ในปริมาณที่มาก แต่ถ้าเก็บในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานแค่ทำการลงลายมือชื่อรับรอง แล้วส่งต่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาต่อไปเลย ผ่านทางข้อมูลติดต่อสื่อสาร ที่เชื่อมโยงระบบกันไว้อยู่แล้ว ระหว่างส่วนราชการ ซึ่งง่ายต่อการส่งต่อ เอกสารกันไปมา ระหว่างหน่วยงานราชการ ได้อย่างรวดเร็วและประหยัดกระดาษยิ่งขึ้น

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสาธารณรัฐอินเดีย ได้มีการระบุไว้ในกฎหมายแม่บทในเรื่องธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีชื่อว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ค.ศ. 2000 (IT Act 2000)” ซึ่งระเบียบนี้อาศัยอำนาจตามมาตรา 87 แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ค.ศ. 2000 ซึ่งวางหลักไว้ว่า อำนาจของรัฐบาลกลางในการจัดทำกฎเกณฑ์ ดังนี้

(1) รัฐบาลกลางอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในราชกิจจานุเบกษาจัดทำระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(2) โดยมีอำนาจเฉพาะในการออกกฎเกณฑ์ ที่ไม่กระทบสิทธิต่อบุคคลทั่วไป ของผู้รับเอกสารต่อไปนี้ กล่าวคือ

(a) ลักษณะที่ข้อมูลใบอนุญาตโดยวิธีการลงลายมือชื่อดิจิทัลตามมาตรา 5

(b) แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการยื่น ออก ให้ หรือชำระเงินตามอนุมาตรา (1) ของมาตรา 6

(c) ลักษณะและรูปแบบในการยื่นหรือออกบันทึกทางอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการชำระเงินตามมาตรา (2) ของมาตรา 6

(d) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเภทของลายเซ็นดิจิทัล ลักษณะและรูปแบบในมาตรา 10

(e) ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างบันทึกทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยลายเซ็นดิจิทัลตามมาตรา 16

(f) คุณสมบัติ ประสิทธิภาพ และข้อกำหนดและเงื่อนไขการให้บริการของผู้ควบคุมรองผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุมตามมาตรา 17

(g) มาตรฐานอื่นที่ผู้ควบคุมต้องปฏิบัติตามตามข้อ (b) ของมาตราย่อย (2) ของมาตรา 20

(h) ข้อกำหนดที่ผู้สมัครต้องปฏิบัติตามภายใต้มาตราย่อย (2) ของมาตรา 21

(i) อายุใบอนุญาตที่ออกให้ตาม (a) ของหมวดย่อย (3) ของมาตรา 21

(j) แบบคำขอรับใบอนุญาตตามอนุมาตรา (1) ของมาตรา 22

(k) จำนวนค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระตามข้อ (ค) ของอนุมาตรา (2) ของมาตรา 22

(l) เอกสารอื่น ๆ ดังกล่าวที่จะมาพร้อมกับคำขอรับใบอนุญาตตามข้อ (ก) ของอนุมาตรา (2) ของมาตรา 22

(m) แบบและค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระ ณ ที่นั้นตามมาตรา 23

(n) แบบคำขอออกใบรับรองลายมือชื่อดิจิทัลจะทำได้ตามมาตรา (1) ของมาตรา 35

(o) ค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระให้กับหน่วยงานรับรองในการออกลายมือชื่อดิจิทัลหนังสือรับรองตามอนุมาตรา (2) ของมาตรา 35

และรัฐบาลกลางของสาธารณรัฐอินเดีย ได้ให้อำนาจของรัฐบาลท้องถิ่น ในกฎหมายของสาธารณรัฐอินเดีย ในการออกกฎเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ค.ศ. 2000 โดยรัฐบาลกลางได้บัญญัติไว้ในมาตรา 90 ให้หน่วยงานระดับรัฐ สามารถออกกฎเกณฑ์ได้ดังนี้

(1) มีอำนาจในกำหนดระเบียบเพื่อดำเนินการได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) อำนาจดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง และไม่กระทบต่อส่วนรวมในการออกกฎโดยทั้งหมดหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(a) แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการยื่น ออก ใบตอบรับ หรือการชำระเงินตามอนุมาตรา (1) ของมาตรา 6

(b) ในเรื่องที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (2) ของมาตรา 6

(c) เรื่องอื่นใดที่รัฐบาลของรัฐกำหนดให้ต้องกำหนด

(3) ระเบียบของรัฐทุกประการตามมาตรา นี้ ให้มีผลทันทีหลังจากที่ได้จัดทำขึ้นแล้ว ต่อหน้าสภานิติบัญญัติแห่งรัฐแต่ละสภาที่ประกอบด้วยสองสภาหรือ เมื่อสภานิติบัญญัตินี้ตั้งกล่าว ประกอบด้วยสภาหนึ่งหลังหรือก่อนสภานั้น

สรุป จากประเด็นวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงเห็นควรมีข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐนั้น มีความสะดวกและรวดเร็ว ตรวจสอบได้ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ประเด็นเกี่ยวกับการรับรองเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาการรับรองเอกสารนั้น เนื่องด้วยรับรองเอกสารแบบเดิม สร้างความน่าเชื่อถือได้ โดยการลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจสูงสุดของหน่วยงานนั้น พร้อมด้วยตราประทับ ของหน่วยงานข้างล่างไป อีกทีหนึ่ง จึงถือได้ว่าเอกสารที่รับรองด้วยหน่วยงานราชการนั้นมีความน่าเชื่อถือ ยากที่จะมีการปลอมแปลง แต่ด้วยประเด็นข้างต้นนั้น การรับรองเอกสารก็ต้องมีกระบวนการกรอกข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้น หรือ ในบางสถานที่ใช้วิธีการสอบปากคำ ผู้มาขอรับรองเอกสาร เพื่อที่จะได้เห็นหน้าของผู้ขอรับรองเอกสาร ซึ่งเจ้าพนักงานจะมีความเชื่อมั่นได้ว่า เอกสารที่ขอรับรองนั้น ผู้ขอมีความประสงค์ที่จะนำเอกสารนั้น ไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใด และเป็นการยืนยันด้วยสายตาของเจ้าพนักงาน ว่าผู้มาขอรับการรับรองนั้น ยังมีชีวิตอยู่จริง แต่วิธีการดังกล่าวถูกยกเลิกในแง่มุมมองของประชาชนผู้มารับบริการว่า ในเมื่อเขายังมีชีวิตอยู่จริง และเขาสามารถใช้เทคโนโลยี ในการวิดีโอคอล มาหาเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการสัมภาษณ์ และยืนยันตัวตนการมีชีวิตอยู่ของเขาได้ แต่ทำไมเจ้าหน้าที่ กลับไม่ใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ แต่กลับจะต้องให้ ผู้มาขอรับการยืนยันตัวตน เดินทางมาที่สำนักงาน ในวันและเวลาราชการ ทำให้จะต้องเสียเวลาเสียค่าใช้จ่ายต้องกลางมา เพื่อมายืนยันตัวตนทุก ๆ ปี เพราะหากไม่ยืนยันตัวตนแล้ว อาจจะทำให้เสียโอกาสในหลาย ๆ อย่าง ที่เป็นสวัสดิการของรัฐ ตัวอย่างเช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด หรือเบี้ยยังชีพผู้พิการ เป็นต้น

จากประเด็นการรับรองเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่น โดยใช้การการเข้ามายื่นเอกสารรับรองตัวตน หรือการยืนยันตัวตนของผู้พิการ และผู้สูงอายุ ของผู้มาขอรับบริการเป็นกรณีตัวอย่าง ซึ่งวิธีการนี้ สามารถดำเนินการผ่านวิธีการอิเล็กทรอนิกส์เปรียบเทียบกับระบบเดิมที่ใช้การยืนยันตัวตน โดยให้ประชาชนเข้ามาที่สำนักงาน ได้อย่างไรนั้นสามารถศึกษาวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบการเข้ามา ยื่นเอกสารรับรองตัวตน หรือการยืนยันตัวตน ของผู้พิการ และ ผู้สูงอายุในระบบเก่า กับการนำเทคโนโลยี ด้านการ ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระบบใหม่

ขั้นตอนการยืนยันตัวตนเพื่อขอไปรับรองขึ้นทะเบียนผู้พิการ	
ขั้นตอนยืนยันตัวตนเพื่อขอไปรับรองระบบเก่า	ขั้นตอนการยืนยันตัวตนเพื่อขอไปรับรองผ่านเทคโนโลยี วิกิไอคอลล และลงลายมือชื่อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
<p>1. ผู้มาขอรับบริการ เตรียมเอกสารพร้อมสำเนา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -บัตรประจำตัวผู้พิการ -ทะเบียนบ้าน -สมุดบัญชีเงินฝาก (กรณีรับเบี้ยผ่านทางธนาคาร) 	<p>1. ผู้มาขอรับบริการ เตรียมเอกสารพร้อมสำเนา ดังนี้ โดยสามารถสแกนเอกสารทั้งหมดส่งเข้าระบบของหน่วยงาน โดยลงลายมือชื่อรับรองเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> -บัตรประจำตัวผู้พิการ -ทะเบียนบ้าน -สมุดบัญชีเงินฝาก (กรณีรับเบี้ยผ่านทางธนาคาร)
<p>2. กรอกข้อมูลคนพิการ พร้อมรับการสัมภาษณ์ จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะสอบถามเป็นการเฉพาะรายเป็นข้อ ๆ (ในกรณี พิกัดทางเสียงจะใช้วิธีการให้อ่านหนังสือ หากอ่านไม่ได้จะอนุโลมให้ผู้อนุบาล เป็นผู้ตอบคำถามแทนได้)</p>	<p>2. กรอกข้อมูลผ่านแบบฟอร์มออนไลน์ของหน่วยงาน ในกรณีที่ต้องการยืนยันตัวตนโดยไม่สะดวกในการเดินทางมาสำนักงาน สามารถใช้วิธีการ ประชุมคอนเฟอเรนซ์ หรือ โทรวิกิไอคอลล มาที่เครื่องมือถือของเจ้าหน้าที่ได้</p>
<p>3. เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ในแบบคำขอ ขึ้นทะเบียน รับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการ</p>	<p>3. เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ในแบบคำขอ ขึ้นทะเบียน รับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการ</p>
<p>4. เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับรอง การลงทะเบียน ให้ผู้ขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้พิการ</p>	<p>4. เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับรอง การลงทะเบียน ให้ผู้ขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้พิการ โดยการรับรองเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วย เทคโนโลยี PKI (มาตรา 28)</p>

ขั้นตอนการยืนยันตัวตนเพื่อขอใบรับรองขึ้นทะเบียนผู้พิการ	
ขั้นตอนยืนยันตัวตนเพื่อขอใบรับรองระบบเก่า	ขั้นตอนการยืนยันตัวตนเพื่อขอใบรับรองผ่านเทคโนโลยี วิกิโอคอล และลงลายมือชื่อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
5. ในกรณีปีถัดไป ของทุกปี ทุกวันที่ 1 ตุลาคม – วันที่ 30 กันยายนของทุกปี ผู้พิการผู้นั้น จะต้องมายืนยันตนต่อเจ้าหน้าที่ ที่สำนักงาน ว่ายังมีชีวิตอยู่ (วิธีการนี้ เป็นวิธีการป้องกันมิให้มีการเบิกจ่าย เบี้ยยังชีพคนพิการอันเป็นที่ซึ่งเคยมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น หรือมีการสวมรอยเป็นคนพิการเพื่อรับเบี้ยยังชีพ เกิดเป็นลากมั่วได้ ทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ถูกดำเนินคดีวินัย และ รับผิดชอบละเมิด)	5. ในกรณีปีถัดไปของทุกปี ให้ผู้พิการ โทรเข้ามาที่สำนักงานเพื่อนัดวัน เพื่อขอวิกิโอคอลเข้ามายืนยันตัวตนกับเจ้าหน้าที่ และให้เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ว่าตน ได้มีชีวิตอยู่ และยังมีเบิกเบี้ยยังชีพคนพิการอยู่ ในปีนั้นๆ

จากวิธีการยืนยันตัวตน รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ เทียบระหว่างระบบเก่าและระบบใหม่ สามารถเห็นได้ชัดถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการ เนื่องจากสถานภาพของประชาชนทั้งสองแบบ ไม่ว่าจะเป็นผู้พิการ หรือผู้สูงอายุ ก็มีอุปสรรคอย่างเดียวกัน นั่นคือการเดินทางเข้ามาที่สำนักงาน ผู้พิการบางคน เป็นผู้ป่วยติดเตียง ถ้าเป็นวิธีแบบเก่า จะร้องขอให้เจ้าหน้าที่ลงไปยืนยันตัวตน หรือ ไปกรอกเอกสารลงทะเบียนให้ที่บ้านของผู้ป่วยพิการ ซึ่งถือว่าเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในระบบเก่า ส่วนผู้สูงอายุในบางท่านเป็นผู้ป่วยที่แขนขาไร้เรี่ยวแรงต้องนั่งรถเข็นเวลาเดินทางมาสำนักงาน จึงต้องมีลูกหลานติดตามมาด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุผู้นั้น แต่เมื่อพิจารณาจากสองกรณี การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งาน ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการและผู้สูงอายุได้มาก ไม่ว่าจะเป็นการยืนยันตัวตนผ่านวิกิโอคอล หรือการยื่นเอกสารคำร้องผ่านทางระบบเน็ตเวิร์ค ส่วนตัวเจ้าหน้าที่ก็สามารถออกเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับประชาชนเก็บไว้ในอีเมล หรือไว้ไหน โทรศัพท์มือถือของผู้พิการหรือผู้สูงอายุผู้นั้นได้ สร้างความสะดวกให้กับ ผู้พิการหรือผู้สูงอายุในการเอาเอกสารนั้น ไปยืนยันตัวตน เพื่อขอรับเบี้ยจากธนาคาร หรือ ไปขอรับบริการ สวัสดิการจากภาครัฐ ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากเอกสารที่รับรองนั้น ได้ผ่านการเข้ารหัสข้อมูล จากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ลดความเสี่ยงในการ ติดเชื้อไวรัสโควิด ลดปริมาณการใช้กระดาษ ลดความเสี่ยง

ในการทุจริตของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งใช้เทคโนโลยี มาอำนวยความสะดวกหน่วยงานภาครัฐ และที่สำคัญที่สุด ประชาชนผู้มาขอรับบริการ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลดิจิทัล สามารถตอบประเด็น คำถามทั้งสองข้อใด ดังนี้

ประเด็นการรับรองเอกสารแบบก่อสร้างขั้นตอนยุ่งยากเกินความจำเป็นให้แก่ประชาชน ผู้มารับบริการ จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นระบบวิดีโอคอล หรือระบบ ประชุมผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) และใช้การส่งเอกสารกัน ผ่านแอปพลิเคชัน LINE หรือ Email โดยใช้การรับรองเอกสารผ่านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ก็จะ สามารถตอบ โจทย์ การให้บริการประชาชน โดยลดขั้นตอนที่เกินความจำเป็นออกไปได้

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยนิยามในเรื่องของการรับรองไว้เอกสารไว้ โดยอ้างอิงจากพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ข้อบังคับว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับผู้ให้บริการออกใบรับรอง ค.ศ. 2010 (Electronic Transactions (Certification Authority) Regulations, 2010) โดยมีเนื้อความเกี่ยวกับการรับรองเอกสารไว้ดังนี้

ในข้อ 2 ของระเบียบข้อบังคับฯ ได้กำหนดนิยามที่ใช้ในข้อบังคับฉบับนี้ไว้ดังนี้

“การรับรอง” (Accreditation) หมายความว่า การรับรองที่ได้ออกให้ภายใต้ระเบียบ ฉบับนี้

“ผู้ให้บริการออกใบรับรองซึ่งได้รับการรับรอง” (Accredited Certification Authority) หมายความว่า ผู้ให้บริการออกใบรับรองซึ่งได้รับการแต่งตั้งภายใต้ระเบียบฉบับนี้

“เครื่องหมายรับรอง” (Accreditation Mark) หมายความว่า เครื่องหมายรับรองที่ประกาศตามตารางแนบท้าย

“กระบวนการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้บริการ” (Subscriber Identity Verification Method) หมายความว่า กระบวนการซึ่งใช้ในการพิสูจน์และยืนยันเอกลักษณ์ของผู้ใช้บริการ

“บุคคลผู้ได้รับความไว้วางใจ” (Trusted Person) หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่ง

(a) มีความรับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการ การรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ซึ่งถูกควบคุมดูแลภายใต้พระราชบัญญัติและระเบียบที่เกี่ยวกับผู้ให้บริการออกใบรับรอง หรือ

(b) มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการออกใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การระงับ ใบรับรองชั่วคราว การเพิกถอนใบรับรอง (รวมถึงการระงับตัวตนซึ่งร้องขอใบรับรองจากผู้ให้บริการ ออกใบรับรอง

ซึ่งได้รับการรับรอง) การสร้างกุญแจส่วนตัว หรือการบริหารจัดการอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ของผู้ให้บริการ
ออกใบรับรอง สามารถนำมาประยุกต์กับข้อบัญญัติในเรื่องของการรับรองเอกสารของไทยได้ดังนี้

สรุป จากประเด็นวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการรับรองเอกสารผ่านการลงลายมือชื่อทาง
อิเล็กทรอนิกส์ จึงเห็นควรมีข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
สะดวก ตรวจสอบได้ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ